

Voorwoord 7

Deel 1 De biologische factor 9

1 Een verklaring vanuit het fundament 11

- 1.1 Wat is het menselijk genoom? 14
- 1.2 Het endocriene stelsel 17
- 1.3 Het zenuwstelsel 20

2 De rol van de biologische factor in verschillende levensfasen 27

- 2.1 Prenatale periode en geboorte 27
- 2.2 Peuter- en kleutertijd 29
- 2.3 Basisschoolleeftijd 32
- 2.4 De puberteit 35
- 2.5 Seksuele identiteit 38
- 2.6 Adolescentie en volwassenheid 42
- 2.7 Overgang en ouderdom 50

3 De delicate biochemische balans bij normaal gedrag 54

- 3.1 De theorie van Eysenck: genetische predispositie 54
- 3.2 De theorie van Zuckerman: Sensation Seeking Scale 58
- 3.3 Een overdosis adrenaline 61
- 3.4 Enkele biologische kanttekeningen bij het autistisch spectrum 66
- 3.5 De alchemie van depressie en stress 68

Deel 2 De biologische factor als basis voor gedragsbeïnvloeding 73

4 Bioagogische interventies 75

- 4.1 Nature versus nurture en nurture via nature 75
- 4.2 Tot tien tellen ofwel een TCA-interventie 76
- 4.3 Een evolutionair biologisch-psychologische kijk op ADHD 79
- 4.4 Met een depressie op de loop 82
- 4.5 Alcohol, drugs en smartdrugs 85
- 4.6 Voedsel voedt gevoelens 89

5 Bioagogische methoden en technieken 93

- 5.1 Het kanaliseren van agressie in groepen 94
- 5.2 Videohometherapie en supernanny 100
- 5.3 Creatief-agogisch: met muzisch meer mans 101
- 5.4 Computergames 107
- 5.5 Van etter tot engel en zo 109
- 5.6 Het belang van aanraken, knuffelen en massage 111
- 5.7 Huisdier als extra therapeut in de zorg 113

6 Epiloog 118

- 6.1 Het Human Genome Project 118
- 6.2 Een life-coach voor neurotransmitters 121
- 6.3 Wetenschappelijke waarheid 122

Tijdpad 127

Literatuur 128

Websites 133

Register 145

Over de auteur 151